

Aan de raden van de gemeenten,
die deelnemen aan Veiligheidsregio IJsselland

Datum: 15 oktober 2020
Kenmerk: V20.001781
Onderdeel: Staf en Beleid
Informant:
Doorkiesnummer:
Onderwerp: Werkgeversvereniging Samenwerkende Veiligheidsregio's

Geachte gemeenteraad,

Op 1 januari 2020 trad de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra) in werking voor de gemeenten. Voor medewerkers van de veiligheidsregio's is tijdelijk uitstel verleend van de Wnra (uitgezonderd ambulancepersoneel in dienst van enkele veiligheidsregio's dat een eigen CAO volgt). Aanleiding was en is de complexe situatie van werkgeverschap waarmee de veiligheidsregio's te maken hebben: verschillende soorten groepen van personeel (kantoorpersoneel, beroepsbrandweerlieden, vrijwillige brandweerlieden en medewerkers met een beschikbaarheids- en bereikbaarheidsaanwijzing). Ook speelden mogelijke consequenties voor de inrichting van het hybride model van brandweezorg in Nederland een rol.

Oplossingsrichting

In juni 2019 vroeg het Veiligheidsberaad (het overlegorgaan van de 25 voorzitters veiligheidsregio) advies aan de Brandweerkamer van de VNG over de toekomstige organisatie van het arbeidsvoorwaardenoverleg voor medewerkers van de veiligheidsregio's. De Brandweerkamer ontwikkelde 2 scenario's, die begin 2020 werden voorgelegd aan de veiligheidsregio's.

In de brief van 15 juli 2020, die wij u stuurden over de eerste bestuursrapportage 2020, lieten we u weten dat het algemeen bestuur van Veiligheidsregio IJsselland voorkeur heeft voor deelname aan een eigen werkgeversvereniging voor veiligheidsregio's. Naar verwachting zou eind 2020 een conceptbesluit hieromtrent aan de raden kunnen worden voorgelegd.

Op 14 september 2020 kwam het Veiligheidsberaad, mede op advies van de Brandweerkamer van de VNG, unaniem tot de intentie om een gezamenlijke Werkgeversvereniging Samenwerkende Veiligheidsregio's (WVSV) op te richten. De bedoeling is dat deze vereniging namens de besturen van de veiligheidsregio's gaat onderhandelen met de werknemersorganisaties en bindende afspraken maakt over arbeidsvoorwaarden voor de medewerkers van de veiligheidsregio's.

Wettelijke voorwaarden

De wettelijke regels voor veiligheidsregio's geven aan dat zij alleen aan een vereniging kunnen deelnemen:

1. indien de gemeenschappelijke regeling in deze mogelijkheid voorziet.
2. indien deelname in het bijzonder aangewezen moet worden geacht voor de behartiging van het daarmee te dienen openbaar belang.
3. nadat de raden van de deelnemende gemeenten een ontwerpbesluit is toegezonden en in de gelegenheid zijn gesteld hun eventuele wensen en bedenkingen ter kennis van het algemeen bestuur te brengen.

Bij punt 1: bevoegdheid

In artikel 8 van de gemeenschappelijke regeling is opgenomen dat Veiligheidsregio IJsselland bevoegd is tot oprichting van en deelneming in een privaatrechtelijk rechtspersoon als een vereniging.

Bij punt 2: openbaar belang

Huidige situatie

De arbeidsvoorwaarden voor de medewerkers van de veiligheidsregio's worden tot nu toe, net als voor die van gemeenten, afgesproken onder de paraplu van de VNG. Sinds 2014 is voor een aantal brandweerspecifieke onderwerpen een aparte kamer ingericht, de Brandweerkamer (van de VNG). De Brandweerkamer onderhandelt met de vakbonden over een aantal specifieke regelingen voor het brandweerpersoneel waaronder het FLO-overgangsrecht. Tussen de VNG en het Veiligheidsberaad is hiertoe in 2014 een dienstverleningsovereenkomst gesloten.

Per 1 januari 2020 is, met de komst van de Wnra, het arbeidsvoorwaardenregime van de gemeentelijke sector gewijzigd. Als gevolg daarvan passen de gemeenten per 1 januari 2020 de Cao Gemeenten toe (feitelijk de opvolger van de CAR-UWO).

Medewerkers van de veiligheidsregio's (bij enkele regio's: exclusief personeel van de sector ambulancezorg) zijn nog uitgezonderd van de Wnra. Op de veiligheidsregio's blijft derhalve, voor beperkte duur, de huidige publiekrechtelijke regeling van arbeidsvoorwaarden CAR-UWO (inclusief de specifieke brandweerhoofdstukken) van kracht. Voor de jaren 2020 en 2021 is met de VNG-organisatie afgesproken dat de CAR-UWO nog wordt bijgehouden. De veiligheidsregio's zullen evenwel in de toekomst (structureel) zelf tot arbeidsvoorwaardenvorming moeten komen.

Toekomstige situatie

Voorafgaand aan het principebesluit van het Veiligheidsberaad heeft het algemeen bestuur van Veiligheidsregio IJsselland (op 24 juni 2020) zelf geconcludeerd dat het oprichten van een eigen werkgeversvereniging voor de veiligheidsregio's de beste oplossing is voor de hierboven geschetste situatie.

Uitgangspunten daarvoor zijn

- deelname van alle 25 veiligheidsregio's, zodat er landelijk collectieve afspraken gemaakt kunnen worden;
- de toekomstige rechtspositie/cao van de veiligheidsregio's wordt zoveel mogelijk vergelijkbaar met de Cao Gemeenten, met toevoeging van c.q. aparte aandacht

voor specifieke brandweeronderwerpen (vergelijkbaar met de huidige brandweerbepalingen in de CAR-UWO).

Gezamenlijk optrekken van de veiligheidsregio's is in zekere zin een voortzetting van de huidige werkwijze in de Brandweerkamer c.q. College van Arbeidszaken en biedt de volgende voordelen:

- het creëren van een heldere arbeidsvoorwaardenstructuur voor de gehele sector;
- typische brandweervraagstukken rond bijvoorbeeld roosters en doorstroom kunnen in landelijke kaders worden geregeld;
- er wordt recht gedaan aan de bijzondere figuur van de veiligheidsregio en de daarbij specifieke arbeidsvoorwaarden.

De positie van de veiligheidsregio's als werkgever heeft betrekking op verschillende soorten werknemersgroepen, zoals beroepsbrandweer en vrijwillige brandweer, en op de 24/7 beschikbaarheid en inzetbaarheid en arbeidsvoorwaarden in de sfeer van piketregelingen.

De overgang van de huidige situatie naar een eigen werkgeversvereniging voor de veiligheidsregio's wordt zo veel als mogelijk budgetneutraal georganiseerd. De inrichting van de vereniging en ondersteuningsorganisatie wordt opgepakt door een commissie onder bestuurlijk voorzitterschap van burgemeester Depla (voorzitter Brandweerkamer), met medewerking van de Raad van Commandanten en Directeuren Veiligheidsregio. De formele oprichting van de Werkgeversvereniging Samenwerkende Veiligheidsregio's (WVSV) en start van de werkzaamheden volgen zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk 1 januari 2022.

Bij punt 3: raadpleging gemeenteraden

Namens het algemeen bestuur van Veiligheidsregio IJsselland stel ik u in de gelegenheid om eventuele wensen en bedenkingen naar voren te brengen wat betreft de beoogde deelname aan de Werkgeversvereniging Samenwerkende Veiligheidsregio's. Dit op basis van artikel 31a, lid 2 van de Wet gemeenschappelijke regelingen. Een ontwerpbesluit en een factsheet met aanvullende informatie over dit dossier treft u als bijlagen aan. Ik verzoek u eventuele wensen en bedenkingen vóór 17 november a.s. aan mij kenbaar te maken.

Hoogachtend,

P.H. Snijders, voorzitter